

Міністерство освіти і науки України

**ДВНЗ «ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА»**

Кафедра теоретичної і прикладної економіки

**МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ
ДО ВИКОНАННЯ КУРСОВОЇ РОБОТИ
З ДИСЦИПЛІНИ «ЕКОНОМІКА ПІДПРИЄМСТВА»
ДЛЯ СТУДЕНТІВ ДЕННОЇ ТА ЗАОЧНОЇ ФОРМИ НАВЧАННЯ
СПЕЦІАЛЬНОСТІ 076 "ПІДПРИЄМНИЦТВО, ТОРГІВЛЯ ТА
БІРЖОВА ДІЯЛЬНІСТЬ"**

Івано-Франківськ – 2020

УДК 658 (075.8)
ББК 65.29
М 54

Методичні рекомендації до виконання курсової роботи з дисципліни «Економіка підприємства» для студентів денної та заочної форми навчання спеціальності 076 "Підприємництво, торгівля та біржова діяльність" / уклад. О. І. Ємець. – Івано-Франківськ : Лілея-НВ, 2020. – 31 с.

Укладач: Ольга Іванівна Ємець

кандидат економічних наук

доцент кафедри теоретичної і прикладної економіки

Методичні рекомендації рекомендовані до друку рішенням кафедри теоретичної та прикладної економіки протокол № 5 від «05» грудня 2019 р.

Рецензенти:

Михайлів Г.В. – к.е.н., доцент кафедри менеджменту і маркетингу ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника»

Баран Р.Я. – к.е.н., доцент Івано-Франківський навчально-науковий інститут менеджменту

Методичні рекомендації до виконання курсової роботи мають сприяти глибшому засвоєнню студентами дисципліни “Економіка підприємства”, спонукають ґрунтовно вивчати законодавчі акти, статистичні щорічні видання, спеціальні наукові видання, у яких розглядаються теоретичні та практичні аспекти діяльності підприємств у сучасних умовах.

Наведено методику написання курсової роботи за допомогою якої студент повинен здійснити аналіз основних техніко-економічних показників, самостійно виконати економічні розрахунки, виявити резерви виробництва і на цій основі обґрунтувати заходи щодо підвищення ефективності діяльності підприємства.

ЗМІСТ

1. Мета курсової роботи.....	4
2. Вибір теми та визначення завдань дослідження.....	4
3. Вивчення літературних джерел, збирання та обробка інформації.....	5
4. Захист курсової роботи.....	6
Таблиця 1. Основні етапи виконання курсової роботи.....	6
Таблиця 2. Критерії оцінки курсових робіт.....	7
Таблиця 3. Умови не допуску курсової роботи до захисту.....	7
Таблиця 4. Структура курсової роботи.....	7
Таблиця 5. Загальні правила цитування та посилання на використані джерела.....	8
Таблиця 6. Оформлення курсової роботи.....	9
Таблиця 7. Оформлення списку використаних джерел.....	10
Таблиця 8. Основні умови одержання оцінки.....	12
Додаток А. Зразок оформлення титульної сторінки	13
Додаток Б. Зразок змісту курсової роботи.....	14
Додаток В. Зразок написання вступу.....	15
Додаток Д. Зразок написання висновків.....	16
Додаток Е. Зразки оформлення таблиць, рисунків, формул.....	17
Додаток Ж. Зразок оформлення списку використаних джерел.....	18
Додаток З. Зразок оформлення рецензії на курсову роботу.....	21
Додаток К. Перелік тем курсових робіт.....	22
Додаток Л. Зразки планів до курсових робіт.....	26

1. Мета курсової роботи

Дані методичні рекомендації підготовлені для надання допомоги студентам Спеціальності 076 "Підприємництво, торгівля та біржова діяльність" денної та заочної форм навчання у написанні та оформленні курсової роботи.

Виконання курсової роботи є однією із форм самостійної роботи студентів в ході навчального процесу, що дозволяє визначити ступінь засвоєння студентом теоретичного матеріалу та вміння його аналізувати і застосувати на практиці, підтверджувати грамотність та ерудицію.

Творчому і глибокому засвоєнню курсу «Економіка підприємства», а також розвитку навиків самостійних досліджень повинні сприяти виконання студентами курсових робіт, які є невід'ємною складовою частиною системи підготовки майбутніх економістів.

Основною метою виконання курсової роботи з «Економіки підприємства» є поглиблення теоретичних знань та практичних навичок студентів для здійснення наукових економічних досліджень, розв'язання конкретної виробничої проблеми на прикладі однієї із запропонованих тем.

Написання курсової роботи дає змогу студенту навчитися самостійно використовувати й узагальнювати теоретичні положення та інформаційні матеріали, аналізувати практику роботи підприємств для виявлення резервів збільшення обсягів виробництва продукції, окреслювати і обґрунтовувати шляхи зниження її собівартості, раціонального використання виробничих ресурсів і доцільність запропонованого проекту, формулювати власні погляди стосовно невирішених проблем, обґрунтовувати висновки й пропозиції, спрямовані на їх розв'язання.

2. Вибір теми та визначення завдань дослідження

Тематика курсових робіт щорічно затверджується на засіданні кафедри. Студент **може самостійно** обирати будь-яку тему із наведеної у даних методичних вказівках, проте, не допускається виконання однакових тем курсових робіт в межах академічної групи.

Студенти **заочної форми навчання** вибір теми курсової роботи здійснюють з урахуванням своєї практичної діяльності, можливостей використання матеріалів підприємств та організацій, де вони працюють.

У окремих випадках може затверджуватися тема курсової роботи **за пропозицією студента**, якщо є база для її виконання і відповідність навчальній програмі курсу. Якщо студент обрав тему, не визначену кафедрою, він повинен написати про це заяву на ім'я завідувача кафедри теоретичної та прикладної економіки. У заяві слід зазначити назву обраної теми та обґрунтувати її вибір.

Якщо студент не вибрав тему до встановленого терміну, то тема курсової роботи **призначається** тоді рішенням кафедри.

У процесі роботи студенти розвивають і вдосконалюють такі **навички**:

- визначати мету, основні завдання, об'єкт та предмет дослідження;
- самостійно формулювати проблему дослідження;

- здійснювати пошук і підбір потрібної інформації;
- логічно і послідовно висловлювати свої думки, пропозиції, робити аргументовані висновки щодо теоретичного матеріалу, явищ та фактів реального життя;
- правильно оформляти науково-довідковий матеріал;
- публічно захищати підготовлену роботу (створювати презентацію, відповідати на поставлені запитання, захищати свою точку зору тощо).

3. Вивчення літературних джерел, збирання та обробка інформації

За допомогою електронного каталогу наукової бібліотеки (ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» – ПІДРОЗДІЛИ – Наукова бібліотека – електронний каталог <http://194.44.152.155/elib/lib/>) легко можна скласти список використаних джерел за обраною темою.

Слід опрацювати та використати у курсовій роботі **статті викладачів економічного факультету ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» із збірників наукових праць останніх 5 років:**

*Актуальні проблеми розвитку економіки регіону,
Вісник Прикарпатського університету. Серія економіка,
Моделювання регіональної економіки.*

Фактичні та статистичні дані минулих років містяться у таких **статистичних щорічниках і довідниках**, як «Івано-Франківщина, Україна, Світ: статистичний щорічник» (<http://www.ifstat.gov.ua>), «Статистичний щорічник України», «Україна в цифрах», довідниках інших країн та ін.

Агентство з розвитку інфраструктури фондового ринку України або *Stock market infrastructure development agency of Ukraine* (АРІФРУ = *SMIDA*) надає клієнтам допомогу в якісній і комплексній організації процесу розкриття інформації про учасників фондового ринку <http://smida.gov.ua/db/emitent/find>.

За допомогою комп'ютерної правової системи «Нормативні акти України» <http://zakon.nau.ua/> можна формувати словник законодавчих термінів з обраної теми., знайомитись з довідниками (норми, індекси, курси ...).

На офіційному веб-порталі Верховної Ради України <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/> пошукова система дозволяє швидко знайти документи, як за реквізитами, так і за контекстом і перевірити їхню чинність.

Потрібно пам'ятати: не допускається виконання курсової роботи виключно за матеріалами підручників та навчальних посібників. Основними літературними джерелами мають стати статті окремих авторів, колективні монографії та публікації в періодичних виданнях.

Список використаних джерел формується **в алфавітному порядку** прізвищ перших авторів або заголовків.

За допомогою вивчення та аналізу списку використаних джерел відбувається складання плану роботи.

Далі відбувається **узгодження плану роботи та списку використаних джерел з науковими керівником.**

Якщо всі спірні питання плану та списку використаних джерел вирішені приступаєте до **написання і оформлення курсової роботи.**

Документи ЗВО, що містять політику, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності:

1. Положення про запобігання академічному плагіату
<https://pnu.edu.ua/wpcontent/uploads/2018/10/положення-про-запобігання-плагіату-у-ДВНЗ-Прикарпатський-національнийуніверситет-імені-Василя-Стефаника.pdf>.

2. Положення про Комісію з питань етики та академічної доброчесності ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника»
<https://docs.google.com/viewer?url=https%3A%2F%2Fpnu.edu.ua%2Fwp-content%2Fuploads%2F2019%2F02%2Fkomisiia.doc>

3. Кодекс честі ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника»
https://docs.google.com/viewer?url=https%3A%2F%2Fpnu.edu.ua%2Fwpcontent%2Fuploads%2F2019%2F02%2Fcode_of_honor.doc.

Студент здає оформлену роботу у папці на кафедрі у встановлені терміни, про що лаборант робить запис у журналі реєстрації курсових робіт. Потім курсова робота передається науковому керівнику для **написання відгуку і виставлення оцінки до захисту.**

4. Захист курсової роботи

Захист курсової роботи здійснюється перед комісією (завідувач кафедри, лектор, науковий керівник), яка затверджується на засіданні кафедри.

Тези доповіді студент готує заздалегідь. У доповіді (5 хвилин) студенту слід розкрити актуальність обраної теми, дати характеристику об'єкта і предмета дослідження та доповісти про отримані результати за кожним розділом, основні висновки і пропозиції, які він сформував під час дослідження.

За бажанням студент може підготувати презентацію (5-10 слайдів).

Після доповіді студент відповідає на запитання членів комісії та присутніх на захисті. Загальний час захисту курсової роботи не повинен перевищувати 10 хвилин у середньому на одного студента.

Після обговорення підсумків захисту на закритому засіданні комісії виноситься рішення про **остаточну оцінку за курсову роботу**, яке оголошується в той самий день.

Після захисту курсова робота передається на зберігання в архів кафедри.

Таблиця 1. Основні етапи виконання курсової роботи

Етапи	Характеристика	Орієнтовний графік
1 етап	Вибір теми та визначення завдань дослідження.	до 10 березня
2 етап	Вивчення літературних джерел, збирання та обробка інформації.	до 20 березня
3 етап	Складання плану роботи.	до 5 квітня
4 етап	Узгодження плану роботи та списку використаних джерел з науковими керівником.	до 20 квітня
5 етап	Написання і оформлення курсової роботи.	до 5 травня
6 етап	Захист роботи.	до початку екзаменаційної сесії

Таблиця 2. Критерії оцінки курсових робіт

№ п/п	Критерій оцінки курсової роботи	Максимальна кількість балів
1.	Обґрунтування актуальності теми, виклад вступу та висновків роботи	10
2.	Ступінь опрацювання літератури (кількість джерел, роки видання, частка статей, тез, монографій, наявність посилань)	10
3.	Дотримання вимог до виконання курсової роботи (згідно методичних вказівок: шрифт, оформлення, наявність трьох розділів, розрахунків, таблиць, рисунків, формул)	10
4.	Виклад змісту курсової роботи (ступінь розкриття теми)	20
5.	Захист курсової роботи (доповідь, презентація, відповіді на поставленні питання)	50
	РАЗОМ	100

Таблиця 3. Умови не допуску курсової роботи до захисту

Недопуск	Якщо
Курсова робота до захисту не допускається	подана на кафедру після закінчення встановленого терміну;
	написана на тему, яка не затверджена на засіданні кафедри;
	структура не відповідає вимогам;
	недбало оформлена, неякісно надрукована.

Таблиця 4. Структура курсової роботи

Складова частина	Вимоги
Титульний аркуш	
ЗМІСТ	У змісті зазначаються початкові сторінки кожного розділу і пункту. Назви розділів і пунктів у змісті й тексті мають бути однаковими. Розділи й пункти нумеруються арабськими цифрами та друкуються з абзацним відступом.
ВСТУП	У вступі пояснюється необхідність (актуальність) обраної тематики дослідження, висвітлюється предмет, об'єкт дослідження, мета і завдання роботи, а також коротко характеризуються методи дослідження.
РОЗДІЛ 1	Літературно-історичний огляд щодо певної проблеми. Повинен включати 2-4 пункти.
РОЗДІЛ 2	Аналіз, методика дослідження та схема проведення експерименту. Повинен включати 2-4 пункти.
РОЗДІЛ 3	Подаються рекомендації та пропозиції за результатами проведених розрахунків та аналізів, а також дається їх інтерпретація. Повинен включати 2-4 пункти.
ВИСНОВКИ	У висновках коротко підсумовуються результати, отримані в процесі виконання роботи. Висновки за змістом мають відповідати поставленим завданням у вступі роботи.
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	Повинен містити 20 і більше найменувань (за останні 5 років), розташованих за алфавітом. Не менше 50% повинні становити статті, тези, монографії. На всі наведені джерела мають бути посилання в тексті курсової роботи.
ДОДАТКИ	В додатках розміщується об'ємний фактичний матеріал: таблиці, рисунки, тощо.

Таблиця 5. Загальні правила цитування та посилання на використані джерела

Цитата або посилання	Наприклад
Цитата в тексті подається в лапках, а потім у квадратних дужках міститься порядковий номер джерела у списку використаних джерел та номери сторінок, з яких береться	“... зважаючи на пріоритет, що надається міжнародним стандартам” [8, с. 44]

інформація	
Посилання в тексті курсової роботи на джерела слід зазначати порядковим номером за переліком посилань, виділеним двома квадратними дужками	у працях [1-7]
Посилання на рисунки (ілюстрації, схеми, графіки) вказуються порядковим номером рисунка	на рис. 1.1
Посилання на формули вказуються порядковим номером формули в дужках	за формулою (2.1)
На всі таблиці необхідно посилатися в тексті, слово «таблиця» в тексті пишуть скорочено	у табл. 3.1
Посилання на додатки подаються у порядку появи їх у тексті	(Додаток 2)

Таблиця 6. Оформлення курсової роботи

Елемент	Вимоги
Розмір паперу	Формат – А4, орієнтація книжкова.
Шрифт	Times New Roman, розмір кегля – 14, міжрядковий інтервал – 1,5; масштаб 100%, звичайний.
Береги полів	Верхнє, нижнє, ліве і праве – 20 мм; абзацний відступ – 1,25.
Нумерація сторінок	На нижньому полі аркуша посередині, починаючи з другої, включаючи титульний аркуш (номер сторінки на титульному аркуші не ставлять). Нумерацію подають арабськими цифрами без знака №.
Структурна частина	Кожну структурну частину курсової роботи слід починати з нової сторінки.
Розділ	Розміщуються посередині рядка та друкуються великими напівжирними літерами без крапки в кінці, не підкреслюючи. Номер розділу ставиться після слова “РОЗДІЛ”, після номера крапка не ставиться, заголовок розділу друкується з нового рядка.
Заголовки пунктів	Друкуються з великої літери напівжирними шрифтом (не підкреслюючи) без крапки в кінці. Номер пункту включає номер розділу і порядковий номер пункту, які відокремлюються крапкою (1.1).
Заголовки з двох чи більше речень	Відокремлювати крапками.

Абревіатури	В заголовках треба розшифровувати.
Рисунки (ілюстрації, схеми, графіки)	<p>Подаються безпосередньо після тексту, де вони згадуються вперше, або на наступній сторінці.</p> <p>Нумерація рисунків у кожному з розділів або додатків має бути самостійною.</p> <p>Номер рисунка повинен складатися з номера розділу та порядкового номера рисунка, між якими ставиться крапка (Рис. 1.1).</p>
Таблиці	<p>Таблиці повинні міститися після посилань на них у тексті. Примітки друкують під таблицею.</p> <p>Таблиці нумеруються послідовно (за винятком таблиць, поданих у додатках) в межах розділу. Номер таблиці повинен складатися з номера розділу та порядкового номера таблиці, між якими ставиться крапка (Таблиця 2.1).</p> <p>Кожна таблиця повинна мати назву, яка розміщується над таблицею та друкується симетрично до тексту. Назву і слово “Таблиця” слід починати з великої літери. Назва таблиці друкується жирним шрифтом.</p>
Формули	<p>У формулі пояснення значень символів і числових коефіцієнтів слід наводити безпосередньо під формулою в тій послідовності, в якій вони наведені у формулі. Значення кожного символу та числового коефіцієнта треба подавати з нового рядка. Перший рядок пояснення починається зі слова «де» без двокрапки.</p> <p>Формули нумеруються послідовно в межах розділу. Номер формули повинен складатися з номера розділу та порядкового номера формули, між якими ставиться крапка (3.1).</p>
Додатки	<p>Кожний додаток слід починати з нової сторінки із зазначенням угорі сторінки справа слова “Додаток” і його позначенням. (Додаток А). Додатки слід позначати послідовно великими літерами української абетки, за винятком літер Г, Є, І, Ї, Й, О, Ч, Ь.</p> <p>Додаток повинен мати заголовок, який друкується посередині сторінки з великої літери окремим рядком.</p> <p>Додатки оформляються як продовження курсової роботи на наступних її сторінках і розміщуються у порядку появи посилань у тексті.</p>

Таблиця 7. Оформлення списку використаних джерел

Характеристика джерела	Приклад оформлення у курсовій роботі
Монографії, навчальні посібники (1, 2 або 3 автори)	Ємець О. І. Основи підприємництва: навчальний посібник / О. І. Ємець. – Івано-Франківськ : Лілея-НВ, 2012. – 147 с.
Чотири автори	Економічна теорія: навчальний посібник для студентів ВНЗ / [М. Д. Романюк, О. І. Ємець, Н. П. Репела, Я. І. Татунчак]. – Рек. МОН. – Івано-Франківськ : Лілея-НВ, 2011. – 592 с.
Багатотомні видання	Економічна енциклопедія : у 3 т. / редкол. С. В. Мочерний (відп. ред.) та ін. – К. : Видавничий центр «Академія». – Т.1. – 2000. – 2000 с. Т.2. – 2000. – 2001 с. Т.3. – 2000. – 2002 с.
Стандарт	Якість води : Словник термінів : ДСТУ ISO 6107-1:2004 – ДСТУ ISO 6107-9:2004. – [Чинний від 2005-04-01]. – К. : Держспоживстандарт України, 2006. – 181 с. – (Нац. стандарти України).
Збірки наукових праць	Моделювання регіональної економіки: зб. наук. пр. – Зб. наук. праць. – Івано-Франківськ: Плай, 2019. – 299 с.
Словники	Словник термінів і понять з дисципліни «Економіка підприємства» / уклад. О. І. Ємець. 2-те вид., стер – Івано-Франківськ : Тіповіт, 2019. – 32 с.
Складові частини книги, монографії	Ємець О.І. Стратегічна роль спільних підприємств у активізації інвестиційних процесів / О. І. Ємець, В. В. Гловацька // Стратегічні пріоритети соціально-економічного розвитку регіону : монографія / За ред. Н. І. Пилипів. – Івано-Франківськ : Видавець Віктор Дяків, 2014. – С. 122-133.
збірника,	Ємець О.І. Значення капітальних інвестицій підприємств в умовах глобалізації економіки / О.І.Ємець // Актуальні проблеми розвитку економіки регіону. Науковий збірник. Випуск 10. – Т.1. – Івано-Франківськ: Плай, 2014. – С. 179-186.
журналу,	Ємець О.І. Удосконалення бухгалтерського обліку, аналізу накладних витрат на виробництво продукції / О.І.Ємець // Вісник Прикарпатського університету. Економіка. Випуск 10. – Івано-Франківськ: Плай, – 2014. – С. 241-247.

Тези доповідей	Михайлів Г.В., Ємець О.І. Впровадження заходів стимулювання становлення малого і середнього бізнесу в Україні / Г.В. Михайлів, О.І. Ємець // Published and printed in Germany by ORT Publishing (Germany) in association with the Center For Scientific Reseach 'Soiution' (Ukraine) October 25, 2019. – С. 417-423.
Автореферати дисертацій	Івасишин О. І. Оцінка і прогнозування ефективності використання оборотного капіталу підприємства: автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. ек. наук : спец. 08.06.01 “Економіка, організація та управління підприємствами”/ О. І. Івасишин. – Хм., 2006. – 17 с.
Законодавчі та нормативні документи	Господарський кодекс України № 436-IV за станом на 16 січня 2003 р. / Верховна Рада України. – Офіц. вид. – К. : Парлам. вид-во, 2004. – 207 с. – (Бібліотека офіційних видань).
Електронні ресурси	Цивільний кодекс [Електронний ресурс]: від 16.01.2003 р. № 435-IV із змінами та доповненнями. // Законопроекти. / Упр. комп'ютериз. систем апарату Верховної Ради України. – 2003. – Режим доступу: http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=435-15 . – Назва з екрана.

Таблиця 8. Основні умови одержання оцінки

Оцінка	Умова
Відмінно (А)	Виставляється за умови вмілої обробки багатьох теоретичних джерел, висловлювання власної позиції, залучення та аналізу конкретної статистичної інформації щодо економіки України, наявності у роботі самостійних, добре аргументованих коментарів до таблиць, схем, діаграм і графіків.
Добре (В,С)	Заслужують роботи, в яких є перелік поглядів економістів різних наукових шкіл на сутність певних економічних явищ і процесів. При цьому студент намагався зробити їх систематизацію, але не зміг здійснити узагальнення, сформулювати власні оцінки щодо процесів, які аналізуються.
Задовільно (D,E)	Отримують студенти, в роботах яких зміст теми розкрито в певній послідовності й виділено основні теоретичні положення за вивченими літературними джерелами, але мають місце недоліки змістового характеру: нечітко сформульована мета роботи, теоретичний розділ має виражений компілятивний характер, наукова полеміка відсутня, в аналітичній частині є надлишок елементів описовості, добір інформаційних матеріалів (таблиці, графіки, схеми) не завжди обґрунтований, заходи і пропозиції, що містяться в третьому розділі, обґрунтовані непереконливо.
Незадовільно (FX,F)	Оцінюються курсові роботи, які за змістом і оформленням не відповідають діючим вимогам.

Зразок оформлення титульної сторінки

Державний вищий навчальний заклад
«Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника»

Кафедра теоретичної і прикладної економіки

КУРСОВА РОБОТА

з економіки підприємства
на тему

МАТЕРІАЛЬНІ РЕСУРСИ ПІДПРИЄМСТВА І АНАЛІЗ ЇХ ВИКОРИСТАННЯ

Студентки 2 курсу, групи ПТБД-21
Спеціальності 076 Підприємництво,
торгівля та біржова діяльність
Економіка і підприємництво
Деделюк Вікторії Романівни

Керівник доцент кафедри теоретичної
та прикладної економіки, к. е. н., доц.
Смець О.І.

Національна шкала: _____

Університетська шкала: _____

Оцінка ECTS: _____

Члени комісії: _____
(підпис) (прізвище та ініціали)
_____
(підпис) (прізвище та ініціали)
_____
(підпис) (прізвище та ініціали)

м. Івано-Франківськ - 2020 рік

ЗМІСТ

ВСТУП	3
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ ЕКОНОМІЧНОЇ СУТНОСТІ МАТЕРІАЛЬНИХ РЕСУРСІВ ПІДПРИЄМСТВА	5
1.1. Визначення поняття «матеріальні ресурси» як об'єкту аналізу	5
1.2. Характеристика класифікаційних ознак матеріальних ресурсів підприємств	10
РОЗДІЛ 2. МЕТОДИЧНІ ОСНОВИ АНАЛІЗУ МАТЕРІАЛЬНИХ РЕСУРСІВ	14
2.1. Організація інформаційних аналітичних потоків про матеріальні ресурси	14
2.2. Аналітичні методи дослідження ефективності використання матеріальних ресурсів	17
2.3. Методика аналізу матеріальних ресурсів та ефективності їх використання	20
РОЗДІЛ 3. ПРОПОЗИЦІЇ ЩОДО ДЖЕРЕЛ ТА ШЛЯХІВ ЕКОНОМІЇ МАТЕРІАЛЬНИХ РЕСУРСІВ	23
3.1. Напрямки і резерви зниження матеріаломісткості продукції на підприємстві	23
3.2. Підвищення ефективності використання матеріальних ресурсів	27
ВИСНОВКИ	30
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	31
ДОДАТКИ	33

ВСТУП

Актуальність теми полягає в тому, що в умовах формування сучасної ринкової економіки, при обмеженості ресурсів нашої планети, одним з найактуальніших є питання забезпеченості підприємств матеріальними ресурсами (сировиною, паливом тощо) та їх ефективного використання для отримання максимальної матеріаловіддачі та економічного ефекту від кожної одиниці цих матеріалів. Так як конкуренція на ринку є дуже жорсткою, ефективно проведений аналіз та правильно визначена стратегія мають неабияке значення для зростання та процвітання будь-якого підприємства.

Предметом дослідження є обсяг, асортимент і структура матеріальних ресурсів.

Об'єктом дослідження є процес забезпеченості підприємства матеріальними ресурсами, норм їх витрачання та пошук резервів по зниженню матеріаломісткості.

Метою курсової роботи є поглиблення теоретичних знань та практичних навичок з курсу «Економіка підприємства», а саме вивчення питань, які торкаються матеріальних ресурсів підприємства і аналізу їх використання.

Відповідно до сформульованої мети були поставлені та розв'язані наступні *завдання*:

- дослідити теоретичні аспекти економічної сутності матеріальних ресурсів підприємства;
- проаналізувати матеріальні ресурси;
- запропонувати джерела та шляхи економії матеріальних ресурсів.

Методи дослідження. Теоретичними та методологічними засадами дослідження є наукові праці вітчизняних і закордонних вчених в галузі економіки підприємства. У курсовій роботі застосовано наступні методи: описовий та порівняльний аналіз, синтез, графічний, екстраполяції.

ВИСНОВКИ

У курсовій роботі мною проаналізовано використання матеріальних ресурсів на підприємстві.

Даними проблемами займалися такі вітчизняні науковці: Березін О. В. [1, с. 245], Бойчик І. М. [2, с. 240-245], Верхоглядова Н. І. [3, с. 322], Ємець О. І. [10-16] та інші.

У *першому розділі* роботи досліджено та розкрито теоретичні питання аналізу матеріаломісткості на підприємстві, визначено фактори, що впливають на матеріаломісткість, а також представлені формули, та методи розрахунку, які застосовуються для аналізу основних техніко-економічних показників та показників матеріаломісткості.

Другий розділ присвячений аналізу основних показників та матеріаломісткості для даного підприємства з урахуванням його специфіки. Результатом аналізу стало виявлення чітких тенденцій щодо структури матеріальних ресурсів, то тут, як і слід було очікувати, лівову частку займає сировина, після неї ідуть витрати енергії на зварювання, обігрів, освітлення приміщень тощо, ну і найменша стаття матеріальних витрат – це паливо, яке витрачається на доставку сировини та обігрів поруч з електроенергією.

У *третьому розділі* внесено пропозиції щодо економії та зменшення використання матеріальних ресурсів, зниження матеріаломісткості.

Хочеться зазначити, що основним шляхом зменшення витрат на сировину і матеріали повинен стати пошук нових, більш дешевих, джерел їх отримання та використання альтернативних матеріалів. Ще одним джерелом покриття витрат матеріалів може стати вихід підприємства на міжнародний рівень, обмін досвідом з зарубіжними виробниками аналогічної продукції та вивчення їх способів економії та використання заміників.

Зразки оформлення таблиць, рисунків, формул

Таблиця 1.1. Матеріаломісткість товарної продукції підприємства у 2018 - 2019 рр.

№ п/п	Показники	2018 р.	2019 р	Відхилення (тис. грн.)	Темпи росту, %
1.	Товарна продукція в оптових цінах підприємства, тис. грн.	7017,4	7249,2	+231,8	+3,3
2.	Матеріальні витрати, тис. грн.	3140,2	3354,4	+214,2	+6,8
3.	Матеріаломісткість (п.2: п.1.) коп.	0,4475	0,4627	+0,0152	+3,4
4.	Вплив факторів на випуск продукції:				
	А) величини матеріальних витрат	-	-	+478,7	-
	Б) рівня використання матеріалів	-	-	-246,9	-

Примітка: складено автором на основі джерел [8, 9].

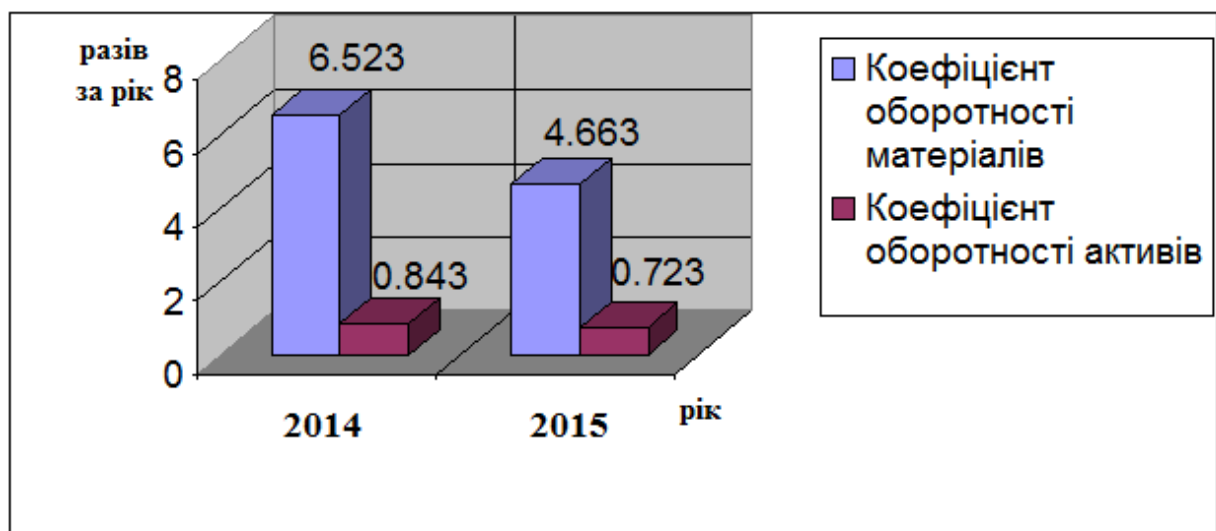

Рис. 2.1. Показники оборотності матеріалів підприємства у 2014-2015 рр.

$$K_{об. мат.} = 360 / T_{об. мат.}, \quad (3.1)$$

де $K_{об. мат.}$ – коефіцієнт оборотності матеріалів, разів за рік,

$T_{об. мат.}$ – тривалість одного обороту матеріалів, днів.

Зразок оформлення списку використаних джерел

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Вігуржинська С. Ю. Економіка підприємства [Текст] : [навч. посіб.] / Вігуржинська С. Ю., Басюркіна Н. Й., Свистун Т. В.; [за ред. С. Ю. Вігуржинської]. - Одеса : Гуляєва В. М. [вид.], 2018. - 115, с.
2. Господарський кодекс України [Електронний ресурс]: від 16.01.2003, № 436-IV із змінами та доповненнями. // Законопроекти. / Упр. комп'ютериз. систем апарату Верховної Ради України. – 2003. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=436-15>. – Назва з екрана.
3. Дмитрієв І. А. Економіка підприємства [Текст] : навч. посіб. для практ. занять і самост. роботи студентів ВНЗ / Дмитрієв І. А., Шевченко І. Ю. ; Харків. нац. автомоб.-дорож. ун-т. - Харків : Бровін О. В., 2018. - 291 с.
4. Економіка підприємства [Текст] : [навч. посіб.] / Вігуржинська С. Ю., Басюркіна Н. Й., Свистун Т. В.; [за ред. С. Ю. Вігуржинської]. - Одеса : Гуляєва В. М. [вид.], 2018. - 115, [1] с.
5. Економіка підприємства [Текст] : навч. посіб. / [Л. Л. Лазебник та ін.] ; Держ. фіск. служба України, Ун-т держ. фіск. служби України. - Ірпінь : Ун-т ДФС України, 2018. - 499 с.
6. Економіка підприємства [Текст] : навч. посіб. / [Н. М. Колпаченко та ін.]. - Харків : Діса плюс, 2019. - 277 с.
7. Економіка підприємства [Текст] : навч. посіб. / Нац. ун-т "Києво-Могилян. акад." ; уклад.: Н. В. Романченко, Т. В. Кожемякіна, К. В. Пічик. - Київ : НаУКМА, 2018. - 302 с.
8. Економіка підприємства [Текст] : навч. посіб. / С. М. Рогач [та ін.]. - Київ : Компринт, 2018. - 391 с.
9. Економіка підприємства [Текст] : підручник / [Н. В. Якименко-Терещенко та ін.] ; за заг. ред. д-ра екон. наук, проф. Н. В. Якименко-

Терещенко ; Харків. торг.-екон. ін-т Київ. нац. торг.-екон. ун-ту. - Харків : Вид-во Іванченко І. С., 2018. - 451 с.

10. Ємець О. І. Управління інвестиційною діяльністю в умовах децентралізації // О.І.Ємець // Актуальні проблеми розвитку економіки регіону. Науковий збірник. Випуск 15. – Т.1. – Івано-Франківськ: Плай, 2019. – С. 58-68.

11. Ємець О.І. Динаміка облікової ставки НБУ та її вплив на підприємницьку діяльність / О.І.Ємець // Матеріали X Міжнародної науково-практичної конференції «Проблеми та перспективи розвитку підприємництва» (м. Харків, 25 листопада 2016 р.). – Х: ХНАДУ, 2016. – Т.2. – С. 47-48.

12. Ємець О.І. Економіко-правовий аналіз законодавчо-нормативної бази діяльності підприємства як головного суб'єкта мікроекономіки / О.І.Ємець // Вісник Прикарпатського університету. Економіка. Випуск 11. – Івано-Франківськ: Плай, – 2015. – С. 145-149.

13. Ємець О.І. Інтерпретація поняття «інвестиційна діяльність підприємства» в економічних теоріях різних наукових шкіл [Електронний ресурс] / О. І. Ємець, // Інфраструктура ринку. – 2017. – № 5. – С.79-84. Режим доступу: http://market-infr.od.ua/journals/2017/5_2017_ukr/17.pdf. – фахове видання.

14. Ємець О.І. Концептуальні підходи до організації розвитку інвестиційної діяльності підприємств на засадах парадигми економічної безпеки / О.І.Ємець // Вісник національного університету «Львівська політехніка». – Збірник наукових праць – № 875 Серія: менеджмент та підприємництво в Україні: етапи становлення і проблеми розвитку. – Львів: Видавництво Львівської політехніки. – 2017. – С. 215-221.

15. Ємець О.І., Бабінець В.М. Вплив економічної безпеки на процес управління інвестиційною діяльністю підприємств регіону // Соціально-економічний розвиток регіону: сучасні реалії та перспективи: монографія / за ред. Н.І.Пилипів, В.В.Стефінін. – Івано-Франківськ: Видавець МПП «ТАЛІЯ», 2017. – С. 22-34.

16. Ємець О.І., Волошинович Х.О. Інвестиційна привабливість підприємств регіону в умовах глобалізації економіки [Електронний ресурс] / О. І. Ємець, Х. О. Волошинович // Східна Європа: економіка, бізнес та управління. – 2016. – № 4. – Режим доступу: http://easterneurope-bm.in.ua/journal/4_2016/28.pdf. – фахове видання.

17. Михайлів Г.В., Ємець О.І. Впровадження заходів стимулювання становлення малого і середнього бізнесу в Україні / Г.В. Михайлів, О.І. Ємець // Published and printed in Germany by ORT Publishing (Germany) in association with the Center For Scientific Reseach 'Soiution' (Ukraine) October 25, 2019. – С. 417-423.

18. Михайлов С. І. Економіка підприємства [Текст] : навч. посіб. для студентів ВНЗ / С. І. Михайлов, Л. М. Степасюк, С. В. Городенко ; Нац. ун-т біоресурсів і природокористування України. - Київ : Компринт, 2018. - 417 с.

19. Словник термінів і понять з дисципліни «Економіка підприємства» / уклад. О. І. Ємець. 2-те вид., стер – Івано-Франківськ : Тіповіт, 2019. – 32 с.

20. Трегубов О. С. Економіка підприємства [Текст] : навч. посіб. [для студентів ВНЗ] / О. С. Трегубов [та ін.] ; за заг. ред. Трегубова О. С. ; Донец. нац. ун-т ім. Василя Стуса. - Вінниця : ТВОРИ, 2019. - 228 с.

Зразок оформлення рецензії на курсову роботу

РЕЦЕНЗІЯ
на курсову роботу з економіки підприємства
МАТЕРІАЛЬНІ РЕСУРСИ ПІДПРИЄМСТВА І АНАЛІЗ ЇХ
ВИКОРИСТАННЯ

студентки групи ПТБД-21 Деделюк Вікторії Романівни

№ п/п	Критерій оцінки курсової роботи	Максимальна кількість балів	Бали за виконану роботу
1.	Обґрунтування актуальності теми, виклад вступу та висновків роботи	10	
2.	Ступінь опрацювання літератури (кількість джерел, роки видання, частка статей, тез, монографій, наявність посилань)	10	
3.	Дотримання вимог до виконання курсової роботи (згідно методичних вказівок: шрифт, оформлення, наявність трьох розділів, розрахунків, таблиць, рисунків, формул)	10	
4.	Виклад змісту курсової роботи (ступінь розкриття теми)	20	
	РАЗОМ	50	

Курсова робота допущена до захисту з кількістю балів _____

Науковий керівник

к. е. н., доц.

Ємець О.І.

« ____ » _____ 2020 р.

Перелік тем курсових робіт

ТЕМИ КУРСОВИХ РОБІТ З ЕКОНОМІКИ ПІДПРИЄМСТВА

1. Аналіз асортименту і структури випуску продукції та шляхи його оптимізації (на матеріалах хлібозаводу, плодоконсервного заводу, м'ясопереробного підприємства).
2. Аналіз джерел коштів і їх впливу на фінансові результати підприємства.
3. Аналіз і оцінка ліквідності підприємства.
4. Аналіз показників рентабельності і резерви її зростання.
5. Аналіз прибутку підприємства та шляхи його збільшення.
6. Аналіз собівартості окремих видів продукції і резерви її зниження.
7. Аналіз фінансової стійкості підприємства.
8. Бізнес-план як інструмент виробничої діяльності підприємства.
9. Бізнес-середовище в Україні: проблеми і перспективи.
10. Вдосконалення системи стимулювання праці у господарстві, району, області.
11. Вибір оптимального методу нарахування амортизації основних фондів підприємства.
12. Виокремлення сфери капітального будівництва як специфічного елемента виробничо-соціальної інфраструктури.
13. Виробничий потенціал підприємства і резерви підвищення ефективності його використання.
14. Диверсифікація виробничої діяльності підприємства та її ефективність.
15. Динаміка і способи підвищення рентабельності на підприємствах різних галузей економіки України.
16. Дослідження впливу соціальних факторів на підвищення ефективності виробництва.
17. Дослідження методів управління асортиментом та якістю товарів на підприємстві.
18. Дослідження напрямків і резервів ресурсозбереження на підприємстві.
19. Дослідження напрямків планування виробництва і реалізації продукції.
20. Економічна безпека підприємства та напрямки підвищення її рівня.
21. Економічне обґрунтування інвестування в підприємство.
22. Економічне обґрунтування напрямків розвитку малого підприємства.
23. Економічне обґрунтування оптимальної структури основних фондів і раціонального рівня фондозабезпеченості підприємства.
24. Економічне обґрунтування підвищення ефективності використання основних фондів підприємства.
25. Економічне обґрунтування підвищення рівня рентабельності.
26. Економічне обґрунтування раціональної трюдозабезпеченості підприємства.

27. Економічне обґрунтування формування і ефективного використання оборотних фондів на підприємстві.
28. Ефективність використання фонду робочого часу на підприємстві і фактори її формування.
29. Застосовувані в Україні стандарти (міжнародні, державні, галузеві, науково-технічних та інженерних товариств, підприємств) і технічні умови.
30. Зміст і методика обчислення кошторису виробництва.
31. Змістова характеристика матеріально-технічного забезпечення.
32. Інноваційна діяльність підприємства і напрямки підвищення її ефективності.
33. Калькулювання та його місце в економічних розрахунках.
34. Матеріальні ресурси підприємства і аналіз їх використання.
35. Обґрунтування раціональної структури витрат і рівня собівартості виробництва продукції.
36. Організаційні форми інноваційної діяльності.
37. Особливості встановлення норм і нормативів праці на підприємстві.
38. Особливості державної підтримки проведення санації потенційно конкурентоспроможних підприємств.
39. Оцінка виробничої програми підприємства та шляхи її оптимізації.
40. Оцінка впливу техніко-економічних новацій на кінцевий результат діяльності підприємства.
41. Оцінка ефективності використання виробничих потужностей підприємства і шляхи їх підвищення.
42. Оцінка ефективності основних напрямків прискорення науково-технічного прогресу на підприємстві.
43. Оцінка і головні напрямки збільшення обсягів випуску і реалізації продукції підприємства.
44. Підвищення ефективності використання персоналу на підприємстві.
45. Підвищення конкурентоспроможності підприємства.
46. Підвищення продуктивності праці у виробництві.
47. Підвищення рівня інвестиційної привабливості підприємства.
48. Підвищення рівня конкурентоспроможності продукції.
49. Підприємство як основна ланка в економіці держави.
50. Платоспроможність підприємства, її аналіз та шляхи підвищення.
51. Реструктуризація підприємства та обґрунтування її економічних наслідків.
52. Розробка та аналіз управління реалізації інвестиційного проекту на підприємстві.
53. Роль малого бізнесу в розвитку економіки України.
54. Стандартизація та сертифікація продукції підприємства в сучасних умовах господарювання.
55. Структура поточних витрат за окремими групами первинних елементів на підприємствах різних галузей і тенденція її зміни з часом.
56. Технічні, організаційні, економічні та соціальні заходи для підвищення якості та конкурентоспроможності продукції.
57. Тривалість виробничого процесу та його вплив на ефективність діяльності підприємства.

58. Удосконалення методів калькулювання собівартості продукції на підприємстві.
59. Удосконалення механізму регулювання цін на продукцію підприємств.
60. Удосконалення форм та методів матеріально-технічного забезпечення на підприємстві.
61. Фінансові ресурси підприємства та шляхи їх поповнення.
62. Функціонування економічних механізмів у сфері оплати праці на підприємстві.
63. Чинники формування й зміни виробничої структури підприємства.
64. Шляхи забезпечення безбитковості господарської діяльності підприємства.
65. Якість продукції підприємства та її оцінка в умовах ринкової економіки.

Зразки планів до курсових робіт

Економічне обґрунтування напрямів розвитку малого підприємства

ВСТУП

РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ТА МЕТОДИЧНІ ОСНОВИ ДОСЛІДЖЕННЯ ФУНКЦІОНУВАННЯ МАЛИХ ПІДПРИЄМСТВ

- 1.1. Малі підприємства та їх роль у сільськогосподарському виробництві
- 1.2. Види і типи малих підприємств
- 1.3. Методика наукового дослідження проблеми

РОЗДІЛ 2. АНАЛІЗ РОЗВИТКУ ТА ЕФЕКТИВНОСТІ ФУНКЦІОНУВАННЯ МАЛОГО ПІДПРИЄМСТВА

- 2.1. Розміри та ресурсне забезпечення малого підприємства
- 2.2. Використання трудових ресурсів малим підприємством
- 2.3. Виробничі витрати та рівень інтенсифікації виробництва
- 2.4. Рентабельність виробництва в малому підприємстві

РОЗДІЛ 3. ПРОЕКТ ПІДВИЩЕННЯ ЕКОНОМІЧНОЇ ЕФЕКТИВНОСТІ МАЛОГО ПІДПРИЄМСТВА

- 3.1. Обґрунтування виробничої структури в малому підприємстві
- 3.2. Оптимізація використання трудових ресурсів
- 3.3. Зниження рівня собівартості та оптимізація структури витрат
- 3.4. Підвищення рентабельності малого підприємства

ВИСНОВКИ

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

ДОДАТКИ

Підвищення рівня конкурентоспроможності продукції

ВСТУП

РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ І МЕТОДИЧНІ ЗАСАДИ ДОСЛІДЖЕННЯ РІВНЯ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ ПРОДУКЦІЇ

- 1.1. Поняття, зміст і види конкурентоспроможності
- 1.2. Методика дослідження конкурентоспроможності продукції
- 1.3. Методика наукового дослідження проблеми

РОЗДІЛ 2. ОЦІНКА РІВНЯ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ ПРОДУКЦІЇ

- 2.1. Динаміка виробництва продукції
- 2.2. Оцінка рівня конкурентоспроможності продукції
- 2.3. Чинники, що визначають конкурентоспроможність продукції

РОЗДІЛ 3. ШЛЯХИ ПІДВИЩЕННЯ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ ПРОДУКЦІЇ

- 3.1. Підвищення якості продукції як головна умова забезпечення її конкурентоспроможності
- 3.2. Зниження собівартості як засіб підвищення конкурентоспроможності

ВИСНОВКИ

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

ДОДАТКИ

Підвищення продуктивності праці у виробництві

ВСТУП

РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ТА МЕТОДИЧНІ ЗАСАДИ НАУКОВОГО ДОСЛІДЖЕННЯ ПРОДУКТИВНОСТІ ПРАЦІ

- 1.1. Суть і значення підвищення продуктивності праці
- 1.2. Показники продуктивності праці та методика їх розрахунку
- 1.3. Методика наукового дослідження проблеми

РОЗДІЛ 2. ОЦІНКА СУЧАСНОГО РІВНЯ ПРОДУКТИВНОСТІ ПРАЦІ

- 2.1. Динаміка і рівень продуктивності праці
- 2.2. Вплив продуктивності праці на собівартість і рентабельність виробництва
- 2.3. Чинники рівня продуктивності праці

РОЗДІЛ 3. РЕЗЕРВИ І ШЛЯХИ ПІДВИЩЕННЯ ПРОДУКТИВНОСТІ ПРАЦІ У ВИРОБНИЦТВІ ПРОДУКЦІЇ

- 3.1. Запровадження нових технологій виробництва продукції
- 3.2. Раціональна спеціалізація і концентрація виробництва
- 3.3. Підвищення рівня механізації та автоматизації виробництва

ВИСНОВКИ

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

ДОДАТКИ

Вдосконалення системи стимулювання праці у господарстві, району, області

ВСТУП

РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ДОСЛІДЖЕННЯ МОТИВАЦІЇ ПРАЦІ ТА ЇЇ СТИМУЛЮВАННЯ

- 1.1. Теоретичні погляди на регулювання трудової діяльності та її стимулювання
- 1.2. Ефективність використання, оплата та мотивація праці найманих працівників
- 1.3. Методика дослідження проблеми

РОЗДІЛ 2. ОЦІНКА ЕФЕКТИВНОСТІ СИСТЕМИ СТИМУЛЮВАННЯ ПРАЦІ У ГОСПОДАРСТВІ

- 2.1. Аналіз забезпеченості підприємства персоналом та рівень його використання
- 2.2. Оцінка рівня продуктивності праці
- 2.3. Аналіз системи мотивації праці та її оплати

РОЗДІЛ 3. ОСНОВНІ НАПРЯМИ ВДОСКОНАЛЕННЯ СИСТЕМИ МОТИВАЦІЇ ПРАЦІ У ГОСПОДАРСТВІ

- 3.1. Формування мотиваційного потенціалу підприємства
- 3.2. Вдосконалення оцінки системи стимулювання праці на підприємстві
- 3.3. Запровадження досвіду розвинутих країн в організації стимулювання високопродуктивної праці

ВИСНОВКИ

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

ДОДАТКИ

Підвищення ефективності використання персоналу у господарстві, району, області

ВСТУП

РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИКО-МЕТОДОЛОГІЧНІ ОСНОВИ ДОСЛІДЖЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ ВИКОРИСТАННЯ ПЕРСОНАЛУ

- 1.1. Сутність, склад і структура персоналу підприємства
- 1.2. Показники ефективності використання персоналу підприємства
- 1.3. Методика дослідження проблеми

РОЗДІЛ 2. ЕФЕКТИВНІСТЬ ВИКОРИСТАННЯ ПЕРСОНАЛУ В ПІДПРИЄМСТВІ

- 2.1. Оцінка забезпеченості підприємства персоналом та фонду робочого часу

- 2.2. Аналіз продуктивності праці
- 2.3. Оцінка системи оплати праці та її мотивації

РОЗДІЛ 3. ШЛЯХИ ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ ВИКОРИСТАННЯ ПЕРСОНАЛУ НА ПІДПРИЄМСТВІ

- 3.1. Формування та планування потреби у персоналі підприємства
- 3.2. Реалізація основних компонент трудового потенціалу працівників
- 3.3. Вдосконалення кадрової політики та технології роботи з персоналом

ВИСНОВКИ

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

ДОДАТКИ

Економічне обґрунтування підвищення ефективності використання основних фондів підприємства

ВСТУП

РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ І МЕТОДИЧНІ АСПЕКТИ ВИКОРИСТАННЯ ОСНОВНИХ ВИРОБНИЧИХ ФОНДІВ

- 1.1. Поняття, склад і оцінка основних виробничих фондів підприємства
- 1.2. Система показників рівня оснащеності та продуктивності використання основних виробничих фондів підприємства і методика їх розрахунку
- 1.3. Система показників ефективності використання основних фондів підприємства та методика їх визначення

РОЗДІЛ 2. АНАЛІЗ СТАНУ ЗАБЕЗПЕЧЕНОСТІ ТА РІВНЯ ЕФЕКТИВНОСТІ ВИКОРИСТАННЯ ОСНОВНИХ ФОНДІВ НА ПІДПРИЄМСТВІ

- 2.1. Рівень і динаміка обсягів і структури основних фондів підприємства
- 2.2. Рівень і динаміка забезпеченості підприємства основними фондами
- 2.3. Аналіз ефективності використання основних фондів підприємством та чинники, що її обумовлюють

РОЗДІЛ 3. РЕЗЕРВИ ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ ВИКОРИСТАННЯ ОСНОВНИХ ВИРОБНИЧИХ ФОНДІВ НА ПІДПРИЄМСТВІ

- 3.1. Вдосконалення співвідношення між основними і оборотними фондами
- 3.2. Раціоналізація експлуатації основних фондів підприємства
- 3.3. Обґрунтування проектного рівня

ВИСНОВКИ

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

ДОДАТКИ

Економічне обґрунтування оптимальної структури основних фондів і раціонального рівня фондозабезпеченості підприємства

ВСТУП

РОЗДІЛ 1. ОСНОВИ ТЕОРІЇ І МЕТОДИКИ ДОСЛІДЖЕННЯ ВИКОРИСТАННЯ ОСНОВНИХ ФОНДІВ НА ПІДПРИЄМСТВІ

- 1.1. Поняття і склад основних фондів підприємства
- 1.2. Показники забезпеченості й ефективності використання основних фондів та методика їх визначення
- 1.3. Методика наукового дослідження проблеми

РОЗДІЛ 2. АНАЛІЗ ЗАБЕЗПЕЧЕНОСТІ ТА ЕФЕКТИВНОСТІ ВИКОРИСТАННЯ ОСНОВНИХ ФОНДІВ НА ПІДПРИЄМСТВІ

- 2.1. Структура та стан основних фондів
- 2.2. Рівень і динаміка фондозабезпеченості підприємства та фондоозброєності праці
- 2.3. Ефективність використання основних фондів та чинники, що її обумовлюють

РОЗДІЛ 3. ПРОЕКТ ОПТИМАЛЬНОЇ СТРУКТУРИ ОСНОВНИХ ФОНДІВ І РАЦІОНАЛЬНОЇ ФОНДОЗАБЕЗПЕЧЕНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА

- 3.1. Оптимізація структури основних фондів
- 3.2. Вдосконалення співвідношення між основними і оборотними фондами
- 3.3. Проектна економічна ефективність використання виробничих фондів

ВИСНОВКИ

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

ДОДАТКИ

Економічне обґрунтування формування і ефективного використання оборотних фондів на підприємстві

ВСТУП

РОЗДІЛ 1. ОСНОВИ ТЕОРІЇ І МЕТОДИКИ ДОСЛІДЖЕННЯ ФОРМУВАННЯ І ВИКОРИСТАННЯ ОБОРОТНИХ ФОНДІВ ПІДПРИЄМСТВА

- 1.1. Поняття, склад і оцінка оборотних фондів підприємства
- 1.2. Показники ефективності використання оборотних фондів с підприємства та методика їх розрахунку
- 1.3. Методичні засади аналізу формування і використання оборотних фондів підприємства

РОЗДІЛ 2. АНАЛІЗ СТАНУ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ І ЕФЕКТИВНОСТІ ВИКОРИСТАННЯ ОБОРОТНИХ ФОНДІВ НА ПІДПРИЄМСТВІ

- 2.1. Склад і структура оборотних фондів підприємства
- 2.2. Рівень і динаміка забезпеченості підприємства оборотними фондами
- 2.3. Економічна ефективність використання оборотних фондів підприємства

РОЗДІЛ 3. ОБґРУНТУВАННЯ РАЦІОНАЛЬНОГО ФОРМУВАННЯ І ВИКОРИСТАННЯ ОБОРОТНИХ ФОНДІВ НА ПЕРСПЕКТИВУ

- 3.1. Вдосконалення структури виробничих (основних і оборотних) фондів підприємства
- 3.2. Обґрунтування потреби в обсягах оборотних фондів підприємства і вибір форм задоволення потреби в їх прирості
- 3.3. Раціональні способи використання оборотних фондів підприємства і проектний рівень їх економічної ефективності

ВИСНОВКИ

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

ДОДАТКИ

Підвищення рівня інвестиційної привабливості підприємства

ВСТУП

РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ І МЕТОДИЧНІ ОСНОВИ ДОСЛІДЖЕННЯ ІНВЕСТИЦІЙ

- 1.1. Значення інвестицій у функціонуванні підприємств
- 1.2. Теоретичні основи інвестицій, їх зміст та класифікація
- 1.3. Методика наукового дослідження проблеми

РОЗДІЛ 2. СУЧАСНИЙ СТАН ІНВЕСТИЦІЙНИХ ПРОЦЕСІВ НА ПІДПРИЄМСТВІ

- 2.1. Оцінка ресурсного потенціалу підприємства в контексті розвитку інвестиційних процесів
- 2.2. Обсяги та джерела інвестування підприємства
- 2.3. Економічна ефективність інвестицій

РОЗДІЛ 3. ВДОСКОНАЛЕННЯ ОРГАНІЗАЦІЇ ВИКОРИСТАННЯ І ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ ІНВЕСТИЦІЙ

- 3.1. Покращення інвестиційної привабливості підприємств

3.2. Державне управління інвестиційним кліматом
3.3. Підвищення ефективності діяльності підприємства на базі інновацій
ВИСНОВКИ
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ
ДОДАТКИ

Економічне обґрунтування інвестування в підприємство

ВСТУП

РОЗДІЛ 1. НАУКОВО-МЕТОДИЧНІ ЗАСАДИ ІНВЕСТУВАННЯ ВИРОБНИЦТВА

1.1. Економічна суть, джерела і напрямки інвестицій

1.2. Показники визначення ефективності інвестицій

1.3. Методика наукового дослідження проблеми

РОЗДІЛ 2. АНАЛІЗ ВПЛИВУ ІНВЕСТИЦІЙ НА ЕКОНОМІЧНИЙ РОЗВИТОК

ПІДПРИЄМСТВА ТА ЇХ ЕФЕКТИВНІСТЬ

2.1. Джерела та методи інвестування підприємств

2.2. Динаміка, основні напрями і структура інвестицій

2.3. Відтворення і рух основних фондів підприємства

2.4. Рівень економічної ефективності інвестицій

РОЗДІЛ 3. НАПРЯМИ ІНВЕСТИЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА

3.1. Економічне обґрунтування вибору варіанта інвестицій

3.2. Лізинг як особлива форма інвестицій

3.3. Можливості і умови залучення іноземних інвестицій

ВИСНОВКИ

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

ДОДАТКИ

Обґрунтування раціональної структури витрат і рівня собівартості виробництва продукції

ВСТУП

РОЗДІЛ 1. НАУКОВО-МЕТОДИЧНІ ОСНОВИ ВИТРАТ ВИРОБНИЦТВА І СОБІВАРТОСТІ ПРОДУКЦІЇ

1.1. Суть і види витрат та собівартості продукції

1.2. Собівартість як економічна категорія, методи економії витрат

1.3. Методика визначення собівартості окремих видів продукції

1.4. Методика наукового дослідження проблеми

РОЗДІЛ 2. АНАЛІЗ РІВНЯ І ДИНАМІКИ СОБІВАРТОСТІ ПРОДУКЦІЇ

2.1. Динаміка рівня і структури собівартості продукції

2.2. Чинники, що обумовлюють рівень і структуру собівартості продукції

2.3. Вплив собівартості продукції на рентабельність виробництва

РОЗДІЛ 3. ПРОЕКТ ЗНИЖЕННЯ СОБІВАРТОСТІ ПРОДУКЦІЇ

3.1. Резерви зниження собівартості продукції за рахунок недопущення перевитрат ресурсів

3.2. Розрахунок обсягів виробництва та витрат на продукцію в господарстві

3.3. Розрахунок собівартості продукції та рівня рентабельності виробництва продукції

ВИСНОВКИ

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

ДОДАТКИ

Удосконалення механізму регулювання цін на продукцію підприємств

ВСТУП

РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ЦІНОУТВОРЕННЯ НА ПРОДУКЦІЮ ПІДПРИЄМСТВ

Суть ціни, її значення, функції та види

Встановлення кінцевої ціни на продукцію

Методика наукового дослідження проблеми

РОЗДІЛ 2. ВПЛИВ ЦІНОУТВОРЕННЯ НА ЕКОНОМІЧНУ ЕФЕКТИВНІСТЬ ПРОДУКЦІЇ

2.1. Динаміка цін та собівартості продукції підприємств

2.2. Рентабельність продукції підприємств та її вплив на розвиток окремих галузей

2.3. Залежність ціни від якості продукції, термінів та каналів її реалізації

РОЗДІЛ 3. ШЛЯХИ ВДОСКОНАЛЕННЯ МЕХАНІЗМУ ФОРМУВАННЯ ЦІН НА ПРОДУКЦІЮ

3.1. Формування цінової стратегії підприємства з урахуванням конкуренції

3.2. Державне регулювання цін на продукцію господарства

3.3. Обґрунтування резервів підвищення цін реалізації продукції підприємством

ВИСНОВКИ

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

ДОДАТКИ

Економічне обґрунтування підвищення рівня рентабельності

ВСТУП

РОЗДІЛ 1. НАУКОВО-МЕТОДИЧНІ ОСНОВИ ДОСЛІДЖЕННЯ РЕНТАБЕЛЬНОСТІ ПРОДУКЦІЇ

1.1. Економічна суть категорії рентабельності та її місце в системі критеріїв ефективності виробництва

1.2. Показники рентабельності продукції та методика їх розрахунку

1.3. Методика наукового дослідження проблеми

РОЗДІЛ 2. АНАЛІЗ РЕНТАБЕЛЬНОСТІ ПРОДУКЦІЇ ПІДПРИЄМСТВА

2.1. Динаміка рівня рентабельності основних видів продукції і галузей підприємства

2.2. Виробничі фактори, що обумовлюють формування рентабельності

2.3. Вплив ринкових умов реалізації продукції на її рентабельність

РОЗДІЛ 3. ШЛЯХИ ПІДВИЩЕННЯ РЕНТАБЕЛЬНОСТІ ПРОДУКЦІЇ

3.1. Обґрунтування перспективних показників рентабельності на основі оптимізації ціни і витрат

3.2. Розрахунок рівнів беззбитковості виробництва окремих видів продукції

ВИСНОВКИ

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

ДОДАТКИ

Навчальне видання

Ємець Ольга Іванівна

ЕКОНОМІКА ПІДПРИЄМСТВА

**МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ
ДО ВИКОНАННЯ КУРСОВОЇ РОБОТИ**

Відповідальний за випуск:
О.І. Ємець

Підп. до друку 13.01.2020. Формат паперу 60x84/16.
ум. друк. арк. 1,36. Замовлення № 8/20, тираж 50.

Надруковано в друкарні Видавництва «Лілея-НВ»
Свідоцтво про внесення до державного реєстру від 12.12.06 р. Серія ДК № 2718.